

51-ий Злет Юнацтва
Елленвіл, Нью Йорк

Конкурс Слова

Вірші
- додаткові -

Спілка Української Молоді в Америці
2010р.

Василь Симоненко

ЛЮДИ ПРЕКРАСНІ

Люди - прекрасні. Земля - мов казка
Кращого сонця ніде нема.
Загруз я по серце у землю в'язко.
Вона мене цупко трима.

І хочеться бути дужим,
І хочеться так любить,
Щоб навіть каміння байдуже
Захтіло ожити і жить!

Воскресайте камінні душі,
Розчиняйте серця і чоло,
Щоб не сказали про вас грядущі:
- їх на землі не було.

Молодше Ю. 6-7 років

Василь Симоненко
ЗЕМЛЕ РІДНА!

Земле рідна! Мозок мій світліє,
І душа ніжнішою стає,
Як твої сподіванки і мрії
У життя вливаються моє.

Я живу тобою і для тебе,
Вийшов з тебе, в тебе перейду,
Під твоїм високочолим небом
Гартував я душу молоду.

Хто тебе любов'ю обікраде,
Хто твої турботи обміне,
Хай того земне тяжіння зрадить
І з прокляттям безвість проковтне!

Василь Симоненко
МОЯ МОВА

Все в тобі з'єдналося, злилося —
Як і поміститися в одній! —
Шепіт зачарований колосся,
Поклик із катами на двобій.

Ти даєш поету дужі крила,
Що підносять правду в вишину,
Вченому ти лагідно відкрила
Мудрості людської глибину.

І тобі рости й не в'януть зроду,
Квітувать в поемах і віршах,
Бо в тобі — великого народу
Ніжна і замріяна душа.

Василь Симоненко
УКРАЇНІ

Коли крізь розпач випнуться надії
І загудуть на вітрі степовім,
Я тоді твоїм ім'ям радію
І сумую іменем твоїм.

Коли грозую далеч неокрая
У передгроззі дикім і німім,
Я твоїм ім'ям благословляю,
Проклинаю іменем твоїм.

Коли мечами злоба небо крає
І крушить твою вроду вікову,
Я тоді з твоїм ім'ям вмираю
І в твоєму імені живу!

Василь Стус
ГОСПОДИ, ГНІВУ ПРЕЧИСТОГО

Господи, гніву пречистого
благаю - не май за зле.
Де не стоятиму - вистою.
Спасибі за те, що мале
людське життя, хоч надією
довжу його в віки.
Думою тугу розвіюю,
щоб був я завжди такий,
яким мене мати вродила
і благословила в світи.
І добре, що не зуміла
мене од біди вберегти.

Молодце Ю. 8-9 років

Василь Симоненко

ЛЮБОВ

Дзвенять німою тугою ліси,
Коли їх ніч тремтлива обнімає
І від очей у ревності ховає
Принади їх первісної краси.

Бринять живою радістю ліси,
Як ранок спалахне на небокраї,
Як сонце огняне завісу піднімає
Із їх первісної і чистої краси.

Мені здається, — може, я не знаю, -
Було і буде так у всі часи:
Любов, як сонце, світу відкриває
Безмежну велич людської краси.
І тому світ завжди благословляє
І сонце, що встає, і серце, що кохає

Василь Симоненко

ТИ ЗНАЄШ, ЩО ТИ – ЛЮДИНА?

Ти знаєш, що ти - людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя - єдина,
Мука твоя - єдина,
Очі твої - одні.

Більше тебе не буде.
Завтра на цій землі
Інші ходитимуть люди,
Інші кохатимуть люди -
Добрі, ласкаві й злі.

Сьогодні усе для тебе -
Озера, гаї, степи.
І жити спішити треба,
Кохати спішити треба -
Гляди ж не проспи!

Бо ти на землі - людина,
І хочеш того чи ні -
Усмішка твоя - єдина,
Мука твоя - єдина,
Очі твої- одні.

Василь Стус

СОНЕТ З ВЕСЛАМИ

Минає час моїх дитячих вір.
І я себе з тим часом проминаю.
І вже не віднайдуся. І вже не знаю,
а чи впізнав би на човні новім
свій давній берег. Ні, напевне, ні,
бо сам собі, відринутий від болю,
пливу за днем, за часом, за собою
в новому, необжитому човні.
Ні небожителі, ні жеботіння трав,
ні перехлюпи хвиль – ніщо не скаже
тобі про повертання. Не розв'яже
твого питання: годі чи пора...
Ти сам пливеш, відринутий від себе.
І лиш за гребнем презираєш гребінь.

Василь Стус

ВЕРНИ ДО МЕНЕ, ПАМ'ЯТЕ МОЯ

Верни до мене, пам'яте моя,
нехай на серце ляже ваготою
моя земля з рахманною журбою.
Хай сходить співом горло солов'я
в гаю нічному. Пам'яте, верни
із чебреця, із липня жаротою.
Хай яблука останнього достою
в мої, червонобокi, виснуть сні.
Нехай Дніпра уроча течія
бодай у сні у маячні струмує,
і я гукну. І край мене почує.
Верни до мене, пам'яте моя.

Молодці Ю. 10-11 років

Василь Стус

НА КОЛИМСЬКІМ МОРОЗІ

На колимськiм морозi калина
зацвiтає рудими слiзьми.
Неосяжна осонцена днина,
i собором дзвiнким Україна
написалась на мурах тюрми.
Безгомiння, безлюддя довкола,
тiльки сонце, i простiр, i снiг.
I котилося куль-покотьолом
моє серце в ведмежий барлiг.
I зголiлi модрини кричали,
тонко олень писався в iмлi,
i зiйшлися кiнцi i начала
на оцiй чужинецькiй землi.

Молодце Ю. 10-11 років

ПОЛТАВСЬКИЙ РУШНИЧОК

Пробудилась піснею Полтава,
Казок безліч, райдужних стрічок.
Я тобі на згадку, згадку дарувала
Вишитий полтавський рушничок.

Серце радість весняна стискає
І біжить стежинкою струмок.
Хай тобі в чужині, в чужині помагає
Вишитий серпанком рушничок.

Зашумлять жита в полях без краю,
Полтавщина, солов'їний край...
Ти згадай в чужині, в чужині далекій,
Полтавчаночку свою згадай.

І думки до тебе зараз мчаться
Весняним розливом всіх річок.
Збережи дарунок, дарунок на щастя,
Вишитий полтавський рушничок.

Василь Симоненко
НАРОД МІЙ Є!

Де зараз ви, кати мого народу?
Де велич ваша, сила ваша де?
На ясні зорі і на тихі води
Вже чорна ваша злоба не впаде.

Народ росте, і множитья, і діє
Без ваших нагаїв і палаша.
Під сонцем вічності древніє й молодіє
Його жорстока й лагідна душа.

Народ мій є! Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Пощезнуть всі перевертні й приبلуди,
І орди завойовників-заброд!

Ви, байстрюки катів осатанілих,
Не забувайте, виродки, ніде:
Народ мій є! В його гарячих жилах
Козацька кров пульсує і гуде!

Василь Симоненко
ГРУДОЧКА ЗЕМЛІ

Ще в дитинстві я ходив у трави,
В гомінливі трепетні ліси,
Де дуби мовчали величаво
У краплинках ранньої роси.

Бігла стежка в далеч і губилась,
А мені у безтурботні дні
Назавжди, навіки полюбились
Ніжні і замріяні пісні.

В них дзвеніло щастя непочате,
Радість невимовна і жива,
Коли їх виводили дівчата,
Як ішли у поле на жнива.

Ті пісні мене найперше вчили
Поважати труд людський і піт.
Шанувать Вітчизну мою милу,
Бо вона одна на цілий світ.

Бо вона одна за всіх нас дбає,
Нам дає і мрії, і слова,
Силою своєю напуває,
Ласкою своєю зігрива.

З нею я ділити завжди буду
Радощі, турботи і жалі,
Бо у мене стукотить у грудях
Грудочка любимої землі.

Молодше Ю. 12 років

Василь Стус

ЯК ДОБРЕ ТЕ, ЩО СМЕРТІ НЕ БОЮСЬ Я

Як добре те, що смерті не боюсь я
і не питаю, чи тяжким мій хрест,
що перед вами, судді, не клонюся
в передчутті невідомих верст,
що жив, любив і не набрався скверни.
ненависті, прокльону, каяття.
Народе мій, до тебе я ще верну,
як в смерті обернуся до життя
своїм стражденним і незлим обличчям.
Як син, тобі доземно уклонюсь
і чесно гляну в чесні твої вічі
і в смерті з рідним краєм поріднюсь.

Василь Стус

ПАМ'ЯТІ АЛЛИ ГОРСЬКОЇ

Ярій, душе. Ярій, а не ридай.
У білій стужі серце України.
А ти шукай - червону тіль каліни
на чорних водах - тіль її шукай,
де жменька нас. Малесенька щопта
лише для молитов і сподівання.
Усім нам смерть судилася зарання,
бо калинова кров - така ж крута,
вона така ж терпка, як в наших жилах.
У сивій завірюсі голосінь
ці грона болю, що падуть в глибінь,
безсмертною бідою окошились.

Молодше Ю. 12 років

Василь Симоненко

СВІТ ЯКИЙ – МЕРЕЖИВО КАЗКОВЕ!

Світ який - мереживо казкове!..
Світ який - ні краю ні кінця!
Зорі й трави, мрево світанкове,
Магія коханого лица.

Світе мій гучний, мільйонноокий,
Пристрасний, збурунений, німий,
Ніжний, і ласкавий, і жорстокий,
Дай мені свій простір і неспокій,
Сонцем душу жадібну налий!

Дай мені у думку динаміту,
Дай мені любові, дай добра,
Гуркочи у долю мою, світе,
Хвилями прадавнього Дніпра.

Не шкодуй добра мені, людині,
Щастя не жалій моїм літам -
Все одно ті скарби по краплині
Я тобі закохано віддам.

Василь Симоненко

Я ЧУЮ У НОЧІ

Я чую у ночі осінні,
Я марю крізь синій сніг:
Вростає туге коріння
У землю глевку із ніг.

Стають мої руки віттям,
Верхів'ям чоло стає,
Розрилося ніжним суцвіттям
Збентежене серце моє.

Вростаю у небо високе,
Де зорі – жовті джмелі,
І чую: пульсують соки
У тіло моє з землі.

Зі мною говорять могили
Устами колишніх людей,
І їх нерозтрачені сили
Пливуть до моїх грудей.

О земле жорстка і мила,
Ковтнула ти їхні дні –
Усе, що вони любили,
Віддай долюбить мені!

Усе, що вони не домріяли
У чорному гвалті боїв,
Хай клекотом і завіями
Ввірветься в думки мої!

Вслухайтесь, земле і небо,
У рокіт страждань моїх –
Живу не лише для себе,
Я мушу жити й за них.

Старше Ю. 13-14 років

Василь Стус

ТИША

Люблю довілля степове безкрає,
могутні м'язи рідної землі
і запах чебрецю, і жайворонків крик,
і ластівок тривогу.

Там трактор без упину думу тче,
мов трудівник, що в срібній самотині
зміряє в тиші добрий плин буття
до незмірного прибою-волі
людського серця.

І коник, заховавшись у траві,
бездумно так стриже собі помалу,
не знаючи ні горя, ні тривоги
у маєві мигтінні
отам, де, креслячи невтомною рукою
якісь невідомі письмена,
блукає осінь. Лунко дзвонять шпори
у неї на червоних чобітках.

Василь Стус

НАСНИЛОСЯ

Наснилося, з розлуки наверхлося,
з морозу склякло, з туги - аж лящить.
Над Прип'яттю світання зайнялося -
і син біжить, як горлом кров біжить.
Мов равлики, спинаються намети,
а мушля в безсоромності цноти
ніяк не знайде барви для прикмети
твоїх насад, твоєї німоти.
І шклитися неба висліпла полуда -
тверда труна живих, як живчик, барв.
Бреде зоря - сновиди і прибуду -
одержаний задурно щедрий дар.
А човен побивається об здвиги
повсталих хвиль, твердих, немов стовпці.
...Підтале чорноводдя зелен-криги
займається світанком на щоці.

Старше Ю. 13-14 років

Василь Стус

СТО РОКІВ ЯК СКОНАЛА СІЧ

Сто років як сконала Січ.
Сибір. І соловецькі келії,
і глупа облягає ніч
пекельний край і крик пекельний.

Сто років мучених надій,
і сподівань, і вір, і крові
синів, що за любов тавровані,
сто серць, як сто палахкотінь.

Та виростають з личаків,
із шаровар, курної хати
раби, зростають до синів
своєї України-матері.

Ти ще виболюєшся болем,
ти ще роздєрта на шматки,
та вже крута і непокірна,
ти випросталася для волі,

Ти вже не згинєш, ти двожильна,
земля, рабована віками,
і не скарать тебе душителям
сибірами і соловками.

Ти гнівом виросла. Тепер
не матимєш од нього спокою,
йому ж рости й рости, допоки
не упадуть тюремні двері.

І радїсним буремним громом
спадають з неба блискавиці,
Тарасові провісні птиці -
слова шугають над Дніпром.

Василь Стус

У ЦЬОМУ ПОЛІ

У цьому полі, синьому, як льон,
де тільки ти і ні душі навколо,
уздрів і скляк: блукало серед поля
сто тіней. В полі, синьому, як льон.
І в цьому полі, синьому, як льон,
судилося тобі самому бути,
аби спізнати долі, як покути,
у цьому полі, синьому, як льон.
Сто чорних тіней довжаться, ростуть
і вже, як ліс соснової малечі,
устріч рушають. Вдатися до втечі?
Стежину власну, ніби дріт, згорнуть?
Ні. Вистояти. Вистояти. Ні -
стояти. Тільки тут. У цьому полі,
що наче льон. І власної неволі
зазнати тут, на рідній чужині.
У цьому полі, синьому, як льон,
супроти тебе - сто тебе супроти.
І кожен супротивник - у скорботі,
і кожен супротивник, заборон
не знаючи, вергатимє прокльон,
неначе камінь. Кожен той прокльон
твоєю самотою обгорілий.
Здичавів дух і не впізнає тіла
у цьому полі, синьому, як льон.

Старше Ю. 15-16 років

Василь Симоненко

ЛЕБЕДІ МАТЕРИНСТВА

Мріють крилами з туману лебеді рожеві,
Сиплють ночі у лимани зорі сургучеві.

Заглядає в шибку казка сивими очима,
Материнська добра ласка в неї за плечима.

Ой біжи, біжи, досадо, не вертай до хати,
Не пушу тебе колиску синову гойдати.

Припливайте до колиски, лебеді, як мрії,
Опустіться, тихі зорі, синові під вії.

Темряву тривожили криками півні,
Танцювали лебеді в хаті на стіні,

Лопотіли крилами і рожевим пір'ям,
Лоскотали марево золотим сузір'ям.

Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.

У хмільні смеркання мавки чорноброві
Ждатимуть твоєї ніжності й любові.

Будуть тебе кликати у сади зелені
Хлопців чорночубих диво-наречені.

Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.

За тобою завше будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.

І якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі.

Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.

Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Василь Симоненко

БАБА ОНИСЯ

У баби Онисі було три сини.
У баби Онисі синів нема.
На кожній її волосині
морозом тріщить зима.
Я горя на світі застав багато.
Страшнішого ж горя нема,
ніж те, коли старість мати
в домівці стрічає сама.
Немає такої біди і муки,
ніж сумно з-під сивих брів
дивитись щодня, як внуки
ростуть без своїх батьків.
За те, що ми в космос знялися,
що нині здорові й живі,
я пам'ятник бабі Онисі
воздвиг би на площі в Москві.
Щоб знали майбутні предтечі
в щасливій і гордій добі:
їх горе на утлії плечі
Онися взяла собі.
Щоб подвиг її над землею
у бронзі дзвенів віки,
щоб всі, ідучи повз неї,
знімали в пошані шапки.

Старше Ю. 15-16 років

Василь Симоненко

ПРОРОЦТВО 17-го РОКУ

Гранітні обеліски, як медузи,
Повзли, повзли і вибилися з сил -
На цвинтарі розстріляних ілюзій
Уже немає місця для могил.
Мільярди вір зариті у чорнозем,
Мільярди щастя розвіяні у прах.
Душа горить. Палає лютий розум.
І ненависть регоче на вітрах.
Коли б усі одурені прозріли,
Коли б усі убиті ожили,
То небо, від прокльонів посіріле,
Напевно б, репнуло від сорому й хули.
Тремтять, убивці! Думайте, лакузи!
Життя не наліза на ваш копил.
Ви чуєте? На цвинтарі ілюзій
Уже немає місця для могил!
Уже народ - одна суцільна рана,
Уже від крові хижіє земля,
І кожного катюгу і тирана
Уже чекає зсукана пегля.
Розтерзані, зацьковані, убиті
Підводяться і йдуть чинити суд,
І їх прокльони, злі й несамовиті,
Впадуть на душі плісняві і ситі,
І загойдають дерева на вітті
Апостолів злочинства і облуд!

Василь Симоненко

ЗАДИВЛЯЮСЬ У ТВОЇ ЗІНИЦІ

Задивляюсь у твої зіниці,
Голубі й тривожні, ніби рань.
Крешуть з них червоні блискавиці
Революцій, бунтів і повстань.

Україно! Ти для мене диво!
І нехай пливе за роком рік,
Буду, мамо горда і вродлива,
З тебе дивуватися повік...

Одійдіте, недруги лукаві!
Друзі, зачекайте на путі!
Маю я святе синівське право
З матір'ю побуть на самоті.

Рідко, нене, згадую про тебе,
Дні занадто куці та малі,
Ще не всі чорти живуть на небі,
Ходить їх до біса на землі.

Бачиш, з ними щогодини б'юся,
Чуєш - битви споконвічний грук!
Як же я без друзів обійдуся,
Без лобів їх, без очей і рук?

Україно, ти моя молитва,
Ти моя розпука вікова...
Громотить над світом люта битва
За твоє життя, твої права.

Хай палають хмари бурякові,
Хай сичать образи - все одно
Я проллюся крапелькою крові
На твоє червоне знамено.

Старше Ю. 17 років

Василь Стус

В РОЗКРИЛЛІ

Сто років, як сконала Січ.
Сибір і соловецькі келії...
І глупа облягає ніч
Пекельний край і крик пекельний.
Сто років – ніби вивірянь...
Сторуко прохопились води.
Уже не ріки, вже моря
В твій берег хлюпають, народе мій.
Сто років мучених надій
І сподівань, і вір, і крові
Синів, що за любов тавровані.
Сто серць і сто палахкотінь.
Та виростають з личаків,
Із шаровар, з курної хати,
Раби зростають до синів
Своєї України-матері.
Ти вже не згинеш. Ти двожилава
Земля, рабована віками.
І не скарать тебе, ожилої,
Сибірами і соловками.
Ти вже виболюєшся болем,
Ти ще роздерта на шматки,
Ти вже крута і непокірна,
Ти випросталася для волі,
Ти гнівом виросла. Тепер
Не матимеш від нього спокою.
Йому ж рости й рости. Допоки
Не упадуть тюремні двері.
І радісним буремним громом
Спадають з неба блискавиці.
Тарасові провісні птиці –
Слова шугають над Дніпром.

Старше Ю. 17 років